

REPUBLIC OF TURKEY
İSTANBUL UNIVERSITY
AÇIK VE UZAKTAN EĞİTİM FAKÜLTESİ

DERS İÇERİKLERİ

Number:

Date: 27.11.2017

Diploma Programı: ACİL YARDIM VE AFET YÖNETİMİ, LİSANS TAMAMLAMA PROGRAMI, (AÇIKÖĞRETİM)

Ders Adı	Ders Kodu	Akts	Kredi	T/U/L
ACİL YARDIM VE AFET YÖNETİMİ PRATİKLERİ	AYAY4012	5	3	3/0/0

Ders afete dönüşebilecek acil durumlar ile afet öncesi, sırası ve sonrasında yapılacak bazı çalışmaların pratik uygulamalarını kapsar.

AFET ANINDA GÖREVLİLERİN YAŞAM KOŞULLARI	AYAY4008	5	3	3/0/0
--	----------	---	---	-------

Ders afetlerde çalışan personelin afet bölgesindeki yaşam koşulları hakkında bilgi vermektedir.

AFET YÖNETİMİ SENARYO UYGULAMALARI	AYAY4014	5	3	3/0/0
------------------------------------	----------	---	---	-------

Afet Yönetimi Senaryo Uygulamaları konularını içerir.

AFETLERDE İYİLEŞTİRME ÇALIŞMALARI	AYAY4010	5	3	3/0/0
-----------------------------------	----------	---	---	-------

Ders, afetlerle ilgili iyileştirme çalışmaları yasal düzenlemeleri, hasar tespiti ve haksahpliği çalışmaları, afet sigortaları, afet sonrası konut ihtiyacı ve toplanma alanlarının planlanması ve yapımı, afetin psiko-sosyal etkileriyle mücadele iyileştirme sürecinde gönüllü katkısı, afetler sonrasında ortaya çıkan asayiş sorunları, iyileştirme planlarının hazırlanması ve karşılaşılan sorunları içermektedir.

AFETLERDE TIBBİ MÜDAHALE	AYAY3028	5	3	3/0/0
--------------------------	----------	---	---	-------

Afet Kültürü Dersi; yerel kaynakların yetersiz kaldığı, doğal ya da insan kaynaklı kitlesel ölüm veya yaralanmalarda, maddi hasar boyutu psikolojik, sosyal, ekonomik ve politik sonuçlara yol açabilecek ani olaylarda, entegre afet yönetim sistemi ve ilkeleri ile hareket edilerek, afet zararlarının azaltılmasını ve güvenli yaşam kültürünün yaygınlaştırılmasını öğretir.

AFETLERDE VE ARAMA KURTARMA ÇALIŞMALARINDA OPERASYON YÖNETİM SİSTEMİ	AYAY4009	5	3	3/0/0
--	----------	---	---	-------

Afetlerde ve farklı koşullarda yapılan arama kurtarma çalışmalarını kapsayan farklı operasyonların yönetim sistemlerini öğrenilmesi

AFETLERİN TOPLUM ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ   **AYAY3030**   **5**   **3**   **3/0/0**

Türkiye'nin büyük bir kısmının birinci ve ikinci derece deprem kuşağında yer aldığı ve bununla birlikte kütle hareketleri, sel ve çığ başta olmak üzere doğal kaynaklı afetlerin çok sık yaşandığı bir coğrafyada olması nedeniyle mühendislik eğitimi alan öğrencilere; Afetlerle ilgili genel kavramlar, kentleşme ve getirdiği sorunlar, afetlerin yönetimi, acil eylem ve tahliye planları, deprem, yangın, volkanik kaynaklı, sel, çığ, kütle hareketlerinin neden olduğu afetler ve bunlardan korunma yöntemleri, kuraklık ve küresel ısınma, afetlerde arama-kurtarma ve afetlerde tıbbi müdahale (ilk yardım ve triyaj) ana konu başlıklarını içeren bu ders anlatılmaktadır.

DÜNYAYI ETKİLEYEN ÖNEMLİ AFETLER VE ALINAN DERSLER   **AYAY3027**   **5**   **3**   **3/0/0**

İnsanın yerleşik yaşama geçmesi ve tarım toplumu halinde topluluklar olarak bir uygarlık oluşturmaya başlaması, aynı zamanda doğaya müdahale döneminin de başlaması olarak kabul edilebilir. Ekim-dikim, toprağın sürülmesi, ormanların tarım amaçlı hızla yok edilmesi, su tutma ve iletim yapıları inşa etme, toplu yaşama uygun yerleşkelerin oluşturulmaya başlanması, insanın doğaya müdahalesinin bazı örnekleridir. Doğal drenaj koşulları değiştiğinde, yeryüzünün doğal dengelenme süreçleri de değişmekte ve uzun süreçlere yayılmış olan hidrosfer-biyosfer dengesimi bazen ani olaylar ile kesilerek olağan süreçlerin dışına çıkan katastrofik olaylara dönüşebilmektedir. Bu açıdan bakıldığında, aslında doğal olan bu tür jeolojik olaylarının "afet"e dönüşmesinin altında, çoğunlukla insanoğlunun yanlış yerleşim politikaları ve yanlış uygulamaları yatmaktadır. Dünya üzerinde yaşanan afetlerin sayısının son yüzyılda önemli oranda artması ile insan nüfusunun artışı arasında önemli bir ilişki vardır. İnsan nüfusu arttıkça, mühendislik açıdan riskli alanlara yerleşim de giderek yayılmaktadır. Bu da kaçınılmaz olarak afetlerin sayısının artmasına neden olmaktadır. İnsanoğlu son yüzyılda ne yazık ki afete dönüşen her tür jeolojik olaydan gerekli dersi çıkaramamıştır. Japonya, Şili ve Peru gibi bazı ülkeler istisna sayılabilir. Oysa afete dönüşen olayların çoğu, özünde birbirinin tekrarıdır. İnsanoğlunun kendi geleceği için geçmişte yaşanan olaylardan ders alması, geleceğe umutla bakabilmesi için ön koşuldur. Elinizdeki bu ders notları, dünya tarihinde meydana gelmiş önemli afetlerden yola çıkarak, son birkaç yüzyılda gerçekleşen doğa olaylarının neden afete dönüştüğünü incelemek ve bu afetlerden hangi dersleri çıkardığımız ve/veya çıkarmamız gerektiğini anlatmak üzere hazırlanmıştır. Okuyucu, verilen örnekler dışında örnek çeşitlendirmesi yaparak bu konuda çok daha geniş bir bilgi altyapısı oluşturabilir.

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ   **AYAY3032**   **5**   **3**   **3/0/0**

Bu dersin içeriği; İş sağlığı ve güvenliğinde gene kavramları öğretmek, iş yerlerinde olabilecek iş kazaları, iş ve çalışan sağlığını bozacak faktörleri, olabilecek meslek hastalıkları önlenmesini öğretmektir.

RİSK VE KRİZ YÖNETİMİ   **AYAY3029**   **5**   **3**   **3/0/0**

Risk ve Kriz Yönetimi kavramı, yaşamımızda afet olayları etkisini daha çok hissettirmeye başladıkça artık daha disiplinli ve organize olmayı gerektiren kaçınılmaz bir kavram olmuştur. Risk ve kriz kavramları ayrı ayrı olduğu kadar bir arada etkileşimli olması gereken birçok yapıyı içermektedir.

TEMEL ARAMA KURTARMA   **AYAY3031**   **5**   **3**   **3/0/0**

Arama kurtarmanın tanımlarından yola çıkılarak; personelin eğitimi, arama kurtarmada emniyet anlayışı, ekiplerin oluşturulması, operasyonların başlayıp bitmesine kadar geçen süreçlerin kısa bir özeti yapılarak kavramların oturması sağlanacaktır. Afet çalışmalarında istenen en son şey Arama - Kurtarma çalışmalarıdır. Tüm enerjinin zarar azaltmaya yöneltilmesi ve problemin oluşmadan çözülmesi ülkemizi büyük bir can ve mal kaybından koruyacaktır. Ancak yine de gerçekleşebilecek herhangi bir olayın en kötüsünü göz önüne alıp acil müdahale için hazırlıklı olmak şarttır. Bu nedenle mahalle- köy- ilçe- il bazında Arama kurtarma eğitimlerinin ve tatbikatlarının farklı ölçeklerde yapılması ve toplumun sadece afetlere değil her türden kayboldulara karşı da hazırlıklı olması gerekmektedir. Bu derste basit olarak Arama Kurtarma çalışmaları hakkında bilgi verilerek afetler ve afet dışı durumlarda kaybolan insanların aranıp bulunduktan sonra sağlıklı bir şekilde güvenli bölgelere nasıl nakledilecekleri anlatılacaktır

Doğaya ve çevreye karşı çaresiz olduğumuz bilinen bir gerçektir. Bu zayıflığımızı edindiğimiz bir takım bilgi ve beceriler ile azaltmaya çalışırız. Böylece doğaya ve çevreye karşı olan zayıflığımızı kısmen de olsa giderebiliriz. Bunu yaparken de aklımızı kullanırız. Aklımız bizi tehdit eden her türlü vahşi hayvan tehlikesine veya olumsuz doğa koşullarına karşı koruyacak taktikler geliştirir. İnsan ırkı bu taktikleri on binlerce yıldır uyguluyor. Ancak zaman içinde büyük kentlere yerleşen insanlar bu taktikleri unutmaya başladılar. Böyle olunca insan ırkı doğada yaşadıklarını kısa sürede unuttu. Bir kısım insan süreç içinde unuttukları bu doğal reflekslerini yeniden öğrenmeye başladılar. Dersin içeriği insanlara unuttukları yaşama tutunma konularıdır.